

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosina 2023–2025

JARI MÄKÄLÄINEN
DEMOKRATIA-TEEMARYHMÄ
5.4.2023

Valtioneuvoston asetus 433/2023

- Valtioneuvoston asetus 433/2023 käsittelee hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille maksettavan valtionavustuksen myöntämistä, maksamista ja käyttökohteita.
- Asetuksen mukaan hyvinvointialueet saavat valtionavustusta sote- sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymisestä aiheutuviin tilapäisiin kustannuksiin sekä toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen.
- Yhteensä avustusta myönnetään 350 miljoonaa euroa. Avustus maksetaan hyvinvointialueille ilman erillistä hakumenettelyä.
- Avustusta saa käyttää 8.3.2023–31.12.2025 syntyviin kustannuksiin.

Avustuksen käyttö 1/2 (3 §)

- Avustuksen saajat saavat käyttää avustusta muutos- ja tuottavuusohjelmaansa tai sitä vastaavaan ohjelmaan sisältyvään kertaluonteiseen tai tilapäiseen:
 - **asukkaiden, palveluiden käyttäjien ja henkilöstön osallisuuden sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien edistämiseen** (3 §:n 2 momentin 9 kohta)
- Valtioneuvoston asetuksen perustelumuistio:
 - ”Muutos- ja tuottavuusohjelmaa vastaavalla ohjelmalla tarkoitetaan ”avustuksen saajan toiminnan muutokseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä ohjelmia, jotka perustuvat valtionavustuksen saajan strategian toimeenpanoon (esimerkiksi hyvinvointialuestrategia). Ohjelmien tulisi olla lähtökohtaisesti valtionavustuksen saajan hallintosäännön mukaisesti hyväksytyjä esimerkiksi aluevaltuustossa tai –hallituksessa.”
 - Esimerkiksi hyvinvointialueen osallisuusohjelma todennäköisesti täyttää tämän ehdon.

Avustuksen käyttö 2/2 (3 §)

- Asetuksen perustelumuistio:
 - ”Momentin 9 kohdan mukaan avustusta voitaisiin käyttää asukkaiden, palveluiden käyttäjien ja henkilöstön osallisuuden sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien edistämiseen. Avustusta voisi käyttää esimerkiksi hyvinvointialueen yksin tai kuntien kanssa yhteistyössä toteuttamien asukastilaisuuksien, asukaspaneelien ja -raatien tai asukkaiden kehittäjäryhmätoiminnan kustannuksiin, ja asukkaiden ja henkilöstön sähköisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseen. Muita käyttökohteita voisivat olla esimerkiksi nuorille tai muulle rajatulle kohderyhmälle suunnatut vaikuttamistapahtumat. Avustusta ei voisi käyttää hyvinvointialueiden lakisääteisten vaikuttamistoimielinten tai aluevaltuustojen poliittisten ryhmien toimintaan.”

Hyväksyttävät kustannukset (6 §)

- Hyväksyttäviä kustannuksia ovat 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun käyttötarkoitukseen liittyvät toimintamenot, käyttötarkoituksen edellyttämät välttämättömät investointimenot sekä käyttötarkoituksen edellyttämä osakkeiden ja osuuksien hankinta.
- Kustannusten on oltava kirjanpidon toteutuneisiin menoihin perustuvia. Avustuksen käyttöä varten tulee olla erillinen projektikirjanpito.
- Asetuksen perustelumuuisto:
 - ”Toimintamenojen sisältöä ei olisi yksilöity tai rajattu, mutta näitä olisivat esimerkiksi avustuksen käytön kannalta tarpeelliset henkilöstömenot, toimitilojen, laitteiden ja kaluston vuokrat, materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden menot, palvelujen ostomenot sekä muut toimintamenot.”

Tiivistelmä

- Valtionavustus myönnetään hyvinvointialueille ilman hakemusta.
- Hyvinvointialueet itse päättävät rahan käyttökohteista. Asukkaiden, asiakkaiden ja henkilöstön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen ovat hyväksyttäviä käyttökohteita.
 - Kehittämisen tulee kuitenkin liittyä aluevaltuuston tai -hallituksen hyväksymiin muutosohjelmiin.
- Valtionavustusta voi käyttää 31.12.2025 mennessä syntyneisiin kustannuksiin. Toiminnan tulee olla kertaluonteista tai tilapäistä (projektiluonteista).
- Avustusta ei saa käyttää lakisääteisten palveluiden, kuten vaikuttamistoimielinten toiminnan, rahoittamiseen.
- Valtioneuvoston asetus 433/2023 löytyy esimerkiksi [Edilexistä](#).
- Asetuksen perustelumuistio löytyy [valtioneuvoston sivuilta](#).
- Hyvinvointialuekohtaiset valtionavustussummat löytyvät [valtiovarainministeriön sivuilta](#).

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

JARI MÄKÄLÄINEN
JARI.MAKALAINEN@GOV.FI